

Szerkesztőségi iroda:

Nagybcskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybcskerek, 1902.

XXXI. évfolyam. 271. szám.

Szerda, november 26.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egyes számon ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Önbecsülés.

Budapest, november 25.

Báró Fejérváry honvédelmi miniszter, mint ismeretes, ezt az éles, de találó megjegyzést: „Aki tiszt akar lenni, becsülje meg magát!” — dobta a Nessi-ügy felett folyó vitába, melyet nehezen fonnak önönmaga miatt oly hosszúra, hanem valószínűleg azért, hogy egy más katonai javaslat tárgyalását lehetőleg késleltessék, annak idejekorán való törvényerőre emelkedését megakadályozzák. A mesterségesen szított vihar, melyet a honvédelmi miniszter megjegyzése ellenzéki részen előidézett, a heves szenvedelmek, melyek a műviharban parádézta, mind nem képesek az ügy listá állását elhomályosítani. Két mozzanat van az ügyben, melyeket pontosan el kell egymástól választani; az egyik a katonai himnusz mozzanata, a „Gottterhalte”, a második mozzanat a körül forog, hogy a képviselőnek, ha az ellenzékhez tartozik is, mint kell magát e himnusszal szemben viselnie, ha egyszer mind katonatiszt a képviselő.

Magát a dalt, mely száz évnél sokkal régibb, zenei szimbolumnak vehetjük, tulajdonképpen a pragmatika sankcio himnusza az, a két állam közös védelmének zenei kifejezése és ezért játszik mindenkor, ha a közös hadsereg legfőbb parancsnoka, mely hadseregnek a honvédség kiegészítő része, valahol hivatalosan megjelenik, vagy magát valamely személyiség által hivatalosan képviselteti. Ez a dal, melyet mindig megfelelő szöveg kísért, Magyarországon is hosszú időn át felemelőleg és bizonynyal nem kellemetlenül felizgatólag hatott, míg elkövetkeztek az 1848/49. események és e dalt mintegy véres emlékek veszik körül.

Csak innen kezdve volt az képes mindenre inkább, mint Magyarországon ábitatos hangulatot ébreszteni. A népézés, ha még úgy becsüli és szereti is királyát a nép, többé nem képes belenyugodni ebbe a dalba és minden okos államférfi tudhatja, hogy a népézés nem „quantité negligible”, hogy legjobban, ha valamiképpen csak lehet, gerjedelméhez alkalmazni a politikát. És ez talán ebben az esetben sem lesz keresztülvihető, hiszen a közös hadi tengerészeti cimere fölött is tárgyalnak már, hogy Magyarország államisága teljes kellő kifejezésre jusson. Ha ezt meg lehet találni, akkor valószínűleg egy olyan dalt is lehet majd találni, melyet úgy az osztrákok, mint a magyarok is egyforma lelkesedéssel fognak énekelni a közös uralkodóház tiszteltetére.

De ameddig a „Gottterhalte”-nak meg van a mostani katonai és dinasztikus rendeltetése, addig e dal ellen semmiképpen sem demonstrálhat katonatiszt, ki feltétlen hűséget és engedelmséget esküdött a legfőbb hadurnak, kinek dicsőítésére hangzik fel ama himnusz. Mäskülönben nem helyeselhető ellenmondásba jut a tulajdon esküjével, melynek megtartásához őt már az önbecsülés is köti. Még ellenzéki képviselő is, ha katonatiszt. A képviselőházban nem csorbítható joga van, szabad beszédben minden intézmény ellen fellépni, tehát ezt a dalt is, annak előadását is inopportunistának, a hazafias érzést sértőnek állíthatja oda. De a Házon kívül, ha bárhol valamely katonai ünnepélyen megjelenik, neki magának még akkor sem szabad helyeslőleg beavatkozni, ha mások demonstrálnak e dal ellen, legkevésbé szabad pedig efféle demonstrációkat a saját tekintélye által emelni és fedezni. Nem

szabad ugyanis megfélekednie arról, hogy ő katonatiszt, nem szabad megfélekednie arról, amiből őt az esküje köti. És ezért a becsületbírósnak, teljesen eltekintve attól, vajjon a képviselő Nessi ki volt-e téve még tetteles sértésnek is. tökéletes igaza volt, hogy a katonatiszt Nessi ellen fegyelmi uton járjon el. Hogy itt mennyire érintette a mentelmi jogot, az meg épp most van a Ház eléig hosszán folytatott vitája alatt; a döntés — reméljük — nemcsak a fegyelmi hatóságoknak a parlamenti szabadsághoz való viszonyát fogja megállapítani, hanem az arany kardbojtnak a képviselő megbízó levélhez való viszonyát is.

—n—s.

Rohonczy Gedeon választói között.

Szeged, november 25.

Említettük, hogy Rohonczy Gedeon, törökbecsei földbirtokos mostanában utazza be a tápéi választókerületet. A rokonszenves jelöltet mindenütt lelkes ovációkkal fogadták. Legszívesebben fogadták Dorozsmán, hol programmbeszédje után oly lelkesen ünnepelték, mint kormánypárti képviselőt talán sohasem.

A figyelemreméltó beszéd főbb vonásaiban így hangzik:

T. polgártársaim! Miatán önök közül engem kevesen ismernek vala az előtt, ne vegyék szerénytelenségnek tőlem, ha én beszédemet a következőkkel kezdem:

T. polgártársak! Én fia vagyok egy oly apának, aki ült a siralomházban, mert halálra volt ítélve, majd kegyelem útján 18 évi várfogságra nehéz vasban lön elítélve csak azért, (mozgás) mert a szabadságharc alatt 1848. és 1849-ben atyám szervezte és ezredese volt a Károlyhuszároknak és azért, mert a haza szabadságáért küzdött! (Éljen! Igaz!) T. Polgártársak! Én fia

A „TORONTÁL” tárcája.

Deák Péter jubileuma.

Jubileumra készülnek mostanában minálunk: Ebben az esztendőben lesz 25 éve annak, hogy Deák Péter elment színésznek. Ne muljék el ez a nap anélkül, hogy mi is szívből üdvözlőtök legyen a körünkben időző társulat derék, körültekintő igazgatóját. Megérdemli, mint minden ember, ki becsülettel, munkakedvvel és lelkesedéssel szolgálja hivatását. Pedig Deák Péternél kevés a lelkesebb és rátermettebb színigazgató az országban.

Azóta, hogy egy gyenge pillanatában ott hagyva a hivatalnok biztos kenyerét, elment színésznek, csak a legjobbat mondhatta és mondta róla a közvélemény. Bérces hazájában, Erdélyben kezdte meg pályáját s a brassói lapok, magyarok és németek egyaránt magasztalták a tehetséges színészt. Hogy mennyire igazuk volt, nem kell magyaroznunk a torontáli közönségnek, hisz alig van a délvídeken város, melynek meg ne kacagattatna volna a közönségét. Komikus a javából. Nem abból a fajtából való, mely egyik szerepében sikert arat, a másikkban pedig bosszantja a közönséget, hanem az az istenkegyelte tehetség, mely minden szereplésével ki tudja vinni a hallgatóság elismerését. Első sorban operettkomikus. Szerencés alakjánál fogva, hogy a régebbi szerepeit említsem, a legjobb Menelaus, a legkomikusabb Vuncsi, a legkacagatóbb professzor az „Eleven ördögben”, kit valaha láttam. De nem

hiszem, hogy valaki élethűben el tudná játszani a „Szabinnők elrablásában” a híres Rettegi Fridolint. Ilyennek és nem másnak képzeljük mindnyájan azt a szegény vidéki direktort, ki a férfit gyerekekkel, emezt levéllel, a római hadsereget a tüzoltó-egylettel pótolja s a világot el nem bocsátja az első szerelést, mert annak két — piké-mellénye van.

Amellett azonban mint jellemző színész is megállja a helyét. Az ő Knabe Jeremiása, az öreg cigány, Miller „Ármány és szerelemben” mindmegannyi figyelemreméltó alakítás s nem egy komoly epizód szerepet látam Deák Pétertől, mint pl. Esze Tamás (Kuruc Feja Dávidban), melyben a jeles komikus ugyancsak könnyre fakasztotta hallgatóit.

De amilyen kitűnő Rettegi Fridolin a színpadon, olyan komoly igazgató az életben. Ismételtén igazgatója volt a nyitrai, székesfehérvári, zombori és soproni színházaknak, valamennyi helyen a közönség teljes meglepésére. Hogy ezuttal valamivel gyengébb a társulata, annak nem Deák az oka, hanem a nálunk hovatovább tarthatatlan primadonna-verseny s az újabb keletkezett fővárosi színházak, melyek a legjobb erőket magukhoz vonják.

Ritka színigazgatóról beszélnek a színészek maguk oly tisztelettel teljes hangon, mint Deákról. Ugy mondják: valóságos apjuk, ki az egyes egyének kívül a színészek nagy egyetemének is szívesen szenteli idejét és pénzét, amit azzal is bizonyít, hogy hűségesen részt vesz az országos színészegyesület központi tanácsuléseiben, pedig többnyire messze vidékről rándul föl a fővárosba.

Nem ő az oka, hogy nem állítják nagyobb

színházak élére, pedig ott is megfelelné. Bizonyára el fog jönni az az idő is, amikor a legnagyobb vidéki városokban is a direktorokat azok sorából válogatják, kik hasznára voltak a vidéki magyar színésznek. Már pedig attól az embertől, ki 25 éven át ette a magyar vidéki színész sokszor igen keserű kenyerét, el nem tagadható az, hogy hasznos munkása volt a magyar kulturának, ha még oly szerény szolgálatakat tett is neki.

Hogy milyen tisztességes gondolkozásu ember a mi jubilánsunk, arról a következő epizód ad számot.

E sorok írója a társulat elköltözése napján találkozik a roppant mód siető Deákkal.

— Hova direktorkám?

— Megyek egy pár vendéglőbe.

— Mindjárt egy párba?

— Igen, mert meg akarom kérdezni: nem tartoznak-e a színészeim. Ha igen, hát kifizetem, nem szeretek rossz emléket hátrahagyni.

Terítettét! Egy ember, aki nemcsak maga megtartja a tisztesség törvényeit, de másokkal is megtartatja, aki nemcsak magánál nem tűr adóságot, de a vele összekötésben lévőknél sem, ugyancsak fehér holló számba megy.

Öszinte szívből kívánjuk mai örömnappján, (ha ugyan örömnapp az, amikor az embert arra emlékeztetik, hogy vénül) hogy sokáig a régi lelkesedéssel és munkakedvvel szolgálja a magyar színészet ügyét s hozzácsatoljuk azt a kívánságunkat, hogy mielőbb olyan működési teret találjon, mely derék jelleménél és sokszor méltatott tehetségénél fogva méltán megilleti.

B. L.

vagyok egy oly apának, a ki midőn a halállal utolsó küzdelmét vívta, a körülte terdeplő gyermekeihez az utolsó szavai a következők valának: „Szeressétek egymást és legyetek mindig hű fiaim hazátnak.” (Éljen.) S kilehelte lelkét, legyen áldott emléke! (ugy van, éljen, legyen áldott.) T. polgártársaim, ez a hatalmas fa kidőlt, de helyébe a hajtás tovább nőtt, majd fává növekedett. S a kora ifjúságomban, már ez előtt egy negyedszázaddal, azon helyzetbe jutottam, igaz, hogy békés időkben, de felvettem a politikai küzdelmeket, mert már 1878-ban, azaz 23 éve, lettem a törökbecsei választókerületnek országgyűlési képviselője. (Éljen.) S azt itt önök előtt felémelt fővel mondhatom, hogy a szüleim által belém csepegtetett hazafiság, igazságérzet vezérelt engem minden teltemben és kötelességemben, mint volt képviselőt. (Éljen.) T. Polgártársaim! Nekem egy különös helyzet jutott osztályrészül, én ugyanis egy tisztán nemzetiségek által lakott kerületben — Török-Becsén — lettem országgyűlési képviselővé megválasztva, egy oly kerületben, a melyet azelőtt Miletics Szvetozár, a magyarok legnagyobb ellensége képviselt, a kit majd később Magyarországból kiutasítottak és börtönre vetettek. Az ő kerületje volt a törökbecsei kerület, én ott pártját egészen széjjel szórtam és főtörekvésem volt a magyarországi szerbekből igaz, hazafias magyar polgárokat nevelni, faragni. (Éljen.) Ez volt nekem a misszióm 23 évig és valóban az utóbbi években nekem a meggyőződésöm már az vala, hogy a mi szerbjeink igaz magyarokká váltak.

Pavlovits Lyubomir annvira felizgatta e kerület szerbségét, hogy a midőn én programmbeszédemet akarám megtartani, nekem jött a fellázadt tömeg, felborítá az emelvényt, melyen álltam, kitépték a zászlókat az engemet kísérő hazafias szerb polgárok és magyarok kezéből, összetörték a zászlók rudjait és a zászlókat foszlányokká tépték, a kocsilócsók és küllőkre kötötték s úgy vonszolták végig az utcán s nem mint az én zászlóimat, hanem nemzeti színtűek voltak. (Azért kellett volna felakasztani!) Hogy ez a Pavlovits Lyubomir midőn képviselővé lett megválasztva, utólag mit tett két fiatal szegedi tanulóval, mert a Szózatot énekelték. (Megverte Kikindán!) Más ép úgy tudhatja az újságból, mint én.

Tisztelt Polgártársaim!

Mielőtt tovább mennék, az imént egy hasonlatot hoztam fel, hogy 1848-ban a szerbek saját vérüket agyonütötték, azt, ki atvámrá lött, ma békés időkben élünk s ugyanazon szerbeknek apjai voltak azok, kik apámat megvédték és ugyanazok fiait és unokáit békés időkben nemcsak hogy a nemzeti zászlót tépik széjjel, de közel voltam ahhoz, hogy engem és kíséretet leűssenek!

Hát ez egy igen szomorító jelenség a mi kis hazánkban.

Pedig Isten látja lelkem, hogy én e 23 év alatt érdekeiket híven képviseltem, bárki hozzám fordult, segítettem a baján s a midőn egy rácz község leégett, életem kockázatásával mentettem vagyonukat, életüket gyermekeiknek s majd ezreket gyűjtöttem házaik felépítésére.

Én azért fogadtam el örömmel a tápéi választókerületnek megválasztó felszólítását, (Éljen) mert hivatva is érzem magam, hogy a küzdelmeket hazámért folytassam és abban a munkájában részt vegyek s azért főleg, mert óhajom és vágyam az, hogy azon letépett, meggyalázott és sárba tiport nemzeti zászlót egy igaz tömeges választókerület polgárai tüzzék fel ismét helyére!

Továbbá azért fogadtam el, hogy ott fenn az országgyűlésen legyen olyan ember is, a ki ilyen magyar állami eszme ellen izgató lázítókkal majdan szembe álljon

Majd szólott az önálló vármegyeről és az önálló vármegyeről hívének mondotta magát.

Hosszasan beszélt ezután a földadóról és kijelentette, hogy sürgetni fogja az ármentesítési díjak leszállítását. Beszédét pedig azzal a gyönyörű kijelentéssel fejezte be, hogy elhozta zászlóját e tiszta magyar vidékre, hogy a választók erejének hatalmával azt fölemelje és diadalra vigye a magyar nemzeti eszmét.

A programmbeszéd nagy hatást tett a választókra s azok többször szakították félbe azt viharos éljenzéssel.

Délután 3 órakor Tápén jelent meg Rohoney Gedeon, a hol szintén lovasbandérium és több választó kocson ment eléje a képviselőjelöltet itt Boda Antal üdvözölte a tápéi választópolgárság nevében.

Lelkes éljenzés követte itt is Rohoney beszédét, a ki ezután többekkel barátságos szót váltván, a választók tömegétől s lovasbandérium által kísérve Szegedre jött.

Magyarország földmivelésügye.

(Vége) — november 26.

A tejszövetkezetek tagjainak száma ma 40.673 (1897-ben 2767 volt). Mig akkor a tagok bevételé félmillió korona volt, ma nyolcadfél milliót vesznek be a szövetkezetek. A szarvasmarha tenyésztés fellendítésére a kormány öt év előtt 166 ezer koronát költött, ma 560 korona van e címen a budgetbe beállítva, 1895-től a községekben 11 ezer darab apaállatot osztottak ki s a kisgazdák ösztönzésére rendezett tenyészállatdíjazásokat a földmivelésügyi kormány nem kevesebb, mint 177.800 koronával támogatta. Ilyen irányu volt tevékenysége a sertés, juhtenyésztés, a baromfityénzés fellendítése érdekében. 1896-tól 6200 sertés és 850 juh apaállatot osztottak ki. Figyelmet érdéklő fellendülésben van aprójószág tenyésztésünk és figyelembe veendő, hogy e gazdasági ágból való jövedelem kizárólag a legszegényebb nép rétegében oszlik szét. Hogy ez a jövedelmi forrás még nagyobb legyen, az exportált baromfit kell a külföldi piacok igényeihez megfelelőbbé tenni. Ujabb fajta meghonosításával s a hazai faj keresztezésével indult meg ezen tenyészirány. Sokat tett e tekintetben az 1898-ban Gödöllőn szervezett baromfityénzési telep, a kiosztott új tenyészanyag, mely a tizenyolc ezret meghaladja. Az értékesítés ügye is jóval előrehaladt, több száz tojásgyűjtő állomás létesült. A méhészet, a selyemtenyésztés jól fejlődő mellékgazdasági ágak. Állami segéllyel 121 méhes létesült; a 40 holdon elterülő gödöllői mintaméhészeti gazdaság hivatva van irányt, lendületet adni a gazdasági ágak. A selyemtenyésztés eddig 47 millió koronát juttatott tavasztájt a népek, mikor szükségös még a kereset. Az állam tudatában van, hogy e mellékgazdasági ág valóságos szociális tényező, fejlesztése érdekében rendszeres munkát végez. Az eperfákat szaporíttatja, csemetekerteket tart fenn, új selyemfonó gyárak épülnek és vannak tervben, kivételünk állandóan növekedik és öt év alatt négyszeresre növekedett. A fejlődés arányainak feltüntetésére külön cikket kellene szentelnünk, oly sok jelentékeny adatot találtunk a műben.

Igy vezet végig a könyv a földmivelésügyi kormány munkásságának minden ágazatán, de mivel terünk ma nem engedi, hogy a könyvet terjedelme és tartalma szerint ismertessük, alkalmat fogunk venni, hogy arról még szót ejtsünk.

Közvizeinknek gazdasági kihasználása érdekében rendszeres tevékenység indult. Összes folyóvizeinknek halászati társulatok alakultak, míg 1896-ban ezek száma 5, ma már 55 társulat működik 252.196 hold területen. A földmivelésügyi kormány 190 millió süllő, 8 millió közönséges és 5 millió szivárványikrát osztott szét s hogy a tenyészanyagot ne kelljen külföldről venni, 82 ikra-költő telep létesült.

A lótenyésztés érdekében 3200 állami mén áll rendelkezésre s a községeknek 670 drb. mén megszerzésére adott módot a földmivelésügyi kormány. A lókvitel az átlagos 30 ezerről 45—50 ezerre növekedett. Az utóbbi években a kincstári birtokok terméfeleslegeiket a kis existenciák javára fordítják, az utóbbi években a kereskedelmi növények intenzív termelésével fokozták bevételeiket.

Nagyobb tevékenység indult meg a kopár területek beerdősítésére s néhány év alatt az előbb 25 hektár területet kitévő csemetekertek 237 hektárra növekedtek, melyek évente 50 millió csemetét termelnek, így évenként az akció 4—5 ezer hektárt hódít vissza az erdei mivélés számára. A Karszton 492 hektár kopár terület beerdősítése van tervben. Ebből 50 hektár már be van erdősítve. Fakivitelünk emelkedik, fenyőfáinkat főleg Németország veszi, fűrészarunk kivitele 1896-tól megkétszereződött.

Az árvízvédelem nagy munkája befejezettek mondható, 600 millió koronát emésztett fel az óriási munka, melyből az állam is kivette részét. Ármentesített hatodfél millió hold; a munkát folyik 400 ezer holdra. Ujabbban a viziutak hajózhatóvá tétele érdekében indult munka. A Béga hajózhatóvá tételét. Most a Hármaskörös csegein és duzzasztóin dolgoznak. A miniszteri kirendeltség közvizeinknek hajózhatóvá tétele részletes terveit készíti.

A talajjavítási munkálatok 1,311.311 holdon végeztek.

Hogy a tulnépes községek kitelepítésével a kis existenciák során segítsenek, céltudatos törekvése volt a kormánynak. Állami telepítésekre 21.421 kat. hold föld vétetett s miután telepítésre alkalmas 23.816 hold kincstári erdő is kijelölött, az állami telepítés céljaira 45 ezer holdon felül való terület áll rendelkezésre. A kis existenciák talpraállítása és gazdasági megerősítése érdekében a hegyvidéken rendszeres segélyakció indult, mely immár Bereg, Ung, Máramaros és Ugocsa megyékre kiterjesztett. A hegyi legelők kihasználása érdekében kedvezményes áron évekre szóló törlesztéssel tenyészállatokat osztott ki a földmivelésügyi kormány.

Igy 473 tisztavérű bikát, 1530 üszőt; 72 racka juhot osztott ki. A havasi legelőkre 800 drb. jószágot hajtottak.

Külön fejezetet szentel a könyv a munkásügyeknek. E fejezetben látjuk, hogy a békés társadalmi fejlődés érdekében mi minden történt az utóbbi években, a munkások és munkaadók jogviszonyait a törvényhozás szabályozta, a munkáknál és keresletet országos szervezet egyenlítő ki gyorsan és szabatosan, mindkettő javára. Vármegyénként s községenként munkássegítő alapok létesültek, országos törvényvel lehetővé vált, hogy a munkás öregségére sorsát biztosítsa.

Sokat fejlődött az utóbbi években a kisipar-letűgy. Tizenhét kifejezett intézmény áll az országban, legtöbbje az utóbbi években állítatván, a gazdák sűrűn fordulnak hozzájuk szaktanácsért. A műben feltüntetett statisztikai adatok bizonyítják a gazdák ez ingyen szerveinek népszerűségét.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. száma) mindennap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déiben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

Tiszti értekezlet. December 4-ikén a vármegyház alispáni kistermében tiszti értekezlet lesz, a melyen a közigazgatás egyszerűsítéséről szóló miniszteri rendeletnek rendelkezéseit beszélük meg.

Tanügyi kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Magyar János okleveles tanítót a zombolyai állami elemi népiskolához rendes tanítónak kinevezte.

A városi igazoló-választmány ülése. A városi igazoló-választmány, mely a legutóbbi városi választások ellen beadott felebezéseket fogja tárgyalni, nem dec. 16-ikán, hanem dec. 6-ikán tartja ülését a vármegyház alispáni kistermében.

A városi szőlőtelep eladása. A legutóbbi közgyűlés tudvalevőleg új árlejtést rendelt el a városi szőlőtelep eladására. Az új árlejtést ma délelőtt tartották meg Zachariás József tanácsos hivatalában meglehetősen élénk részvétellel. Az árlejtésen a legkedvezőbb ajánlatot 15630 koronával Weiserschan Jakab. Fülöp és János testvérek tették s így az ő ajánlatukat terjesztik elfogadásra a képviselőtestület elé.

A baromfityénzési és értékesítő szövetkezet. Az alakuló megyei központi baromfityénzési és értékesítő szövetkezet alapítása céljából kibocsátott felhívásokat aláírók értesítettek, miszerint az alakuló közgyűlés csak december hónapban fog megtartatni és arra külön meghívottnak. Egyidejűleg azon t. c. urak, kik az említett felhívásokat eddig vissza nem küldték, tisztelettel felkértek, hogy azokat mielőbb a torontálmegyei közp. hitelszövetkezetnek megküldeni sziveskedjenek. Az alapítók.

Leleplezett tolvajszövetkezet. Szencziócs bűntényben folytat a nagybecskereki rendőrség vizsgálatot. Az egyik Hunyadi-utcai kereskedő ugyanis nemrégiben rájött, hogy az üzletében levő árukat rendszeresen lopkodják. A megkárosított kereskedő a tolvajt feljelentette a rendőrségnél, hol ez ügyet rögtön tüzetes vizsgálat alá vették. A vizsgálat során azután arra a meglepő fölfedezésre jutottak, hogy nemcsak egy inas, illetőleg segéd lopkod, hanem egy egész szervezett banda van a városban, mely rendszeresen lopkodja a nagybecskereki kereskedőket. Növeli a szenzációt, hogy a tolvajszövetkezet orgazdája egy jobb állásu uriember, aki már szintén huzamosabb idő óta áll összeköttetésben a tolvajokkal. A rendőrség az ügyben a vizsgálatot még nem fejezte be s így a további részleteket a vizsgálat érdekében most még el kell hallgatnunk.

Tűzek a vármegyében. Ittvarnok község határában a napokban este 8 órakor tűz ütött ki. A tűz Rechtenwald Antal és János ittvarnoki lakosok tanyáján levő szalma- és szénakazlakat teljesen elhamvasztotta. Az elégett takarmányanyag biztosítva nem volt. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. — Ugyancsak a napokban történt, hogy Baracs Kov Zsárkó kumáni lakos telkén tűz keletkezett, mely az istálló, nagyobb mennyiségű gabonakészletet, takarmányanyagot és a gazdasági eszközök nagyrészét elpusztította. A tűz keletkezésének okát még mindeidőig nem sikerült kipuhatolni, bár valószínű azonban, hogy gondatlanságból eredt. Itt sem volt semmi biztosítva. A kár több mint 4000 korona.

talanok csapatok menetel...
lévő háza volt. Cs Kelem...
lanságba...
vittek a...
szolgáló...
András...
mig Kel...
szenvedt

Perst...
határában...
megtámaszt...
erővel el...
a csend...
is vont...
jét megt...
lakásán...
támadás

Perst...
szécsányi...
lád szécs...
kanalat...
valót ell...
nyomozat...
tolvajokat

A...
verségi p...
séggel be...
fődözte f...
jelenti, a...
san megf...
váci bört...
sok eszter...
tegnap az...
lása, nem...
lat befeje...
és bukarest...
ték meg az...
bizonyos...
lei-penzje...
ben is, Bé

* Szék...
lat karszem...
régí népszin...
ismét elszor...
lők igyekez...
Győri Ma...
Melissza, S...
hatással. A...
Tomori M...
Ujfalusi...
táncot adtak

* Tarn...
fől először...
Tarnay...
vendégműve...
Letorierre...
azonkívül...
Gyulát is...
kezik. A töb...
Matild, Cat...
és Cathriné

* Szalk...
megjelenő...
mában oly...
vidéki szín...
működött, h...
nának is ig...
ezt az emb...
a direktor...
színésznők...
idei rövid...
28 színész...
bánásmódj...
névleg: Kele...
Jezericzky...
nésznő). Cser...
Daczó Vilma...
Pálffy Nina...
mund Ferri...
Horti Ede...
Viola, Haller...
„Uj Hírek”...
melyek már

* Szebet...
közönség...
hírt, hogy...
volt jeles...
tag...
kedvence...
ahova pihen...
fiatal színész...
temették el.

Megégett hajléktalanok. A szegedi hajléktalanok Tábor-utcai menhelyén, mely a régi katonai csapatkórházban van, vasárnap este végzetes kimenetelű szerencsétlenség történt. Az udvaron lévő házban, mely annak idején halottaskamra volt, Csonka András szegedi csavargó és Kelemen József makói kovácslegény vigyázatlanságából, akiket ittas állapotban akkor éjszaka vittek a menhelyre, tüzet fogott a fekvőhelyül szolgáló alom s mire a tüzet észrevették, Csonka András annyira összeégett, hogy behalt sebeibe, míg Kelemen József életveszélyes sebeket szenvedett. Az ő életbenmaradásához sincs remény.

Rabló rokon. A napokban történt, hogy Perin Milosné, kumáni asszonyt, Kumán község határában unokaöccsese, Szekulics Marion megtámadta s a nála levő 40 korona készpénzt erővel elvette. Perinné följelentette unokaöccsét a csendőrségnél, amely Szekulicsot felelősségre is vonta. Szekulics azonban tagadja, hogy ő német megtámadta volna és a pénzt sem nála, sem lakásán nem találták meg. A rejtélyes rablótámadás ügyében folytatják a vizsgálatot.

Elfogott tolvajok. A múlt hét végén Perstan Ilona glogováci és Kuzman György szécsányi csavargók beosontak Ivanovics Szilárd szécsányi lakos házába s onnan 3 drb. ezüst kanalat, 1 ezüst zsebórát és 2 pár arany fülbevalót elloptak. Ivanovics panaszára a csendőrség nyomozást indított s csakhamar el is csípte a tolvajokat, akik most a hűvösök vannak.

A verseci bankógyáros. Weisz János, a verseci pénzhamisító, akinek technikai tökéletességgel berendezett bankógyárát a múlt hónapban fődözte föl a verseci főkapitány, mint tudósítónk jelenti, a temesvári törvényszék börtönében súlyosan megbetegedett. Tüdőbaja, melynek csirait a váci börtönben kapta, ahol korábbi büncsejt sok esztendő töltött, veszedelmesen megújult s tegnap azt mondta a fogházfelügyelőnek: Meglássa, nem érem meg a végtárgyalást. A vizsgálat befejezését az akasztotta meg, hogy a belgrádi és bukaresti rendőrségek még mindig nem küldték meg az ottani nyomozás eredményét, pedig bizonyos, hogy a Versecen gyártott dináros és lei-pénzjegyek értékesítésére Weisznek Bukarestben is, Belgrádban is voltak cinkosai.

Színház.

* Szökött katona. Tegnap este a szintársulat karszemélyzetének jutalomjátékaul Szigligeti régi népszínműve, a Szökött katona került színre, ismét elsomorítóan üres nézőtér előtt. A szereplők egyikezzel játszottak s különösen Kemény, Győri Matild, Cathriné, Lorándy, Tomori Melissa, Somlár, Vágó és Pécsi játszottak hatással. A hangversenyben szépen énekelt Tomori Melissa és Honti Elma, Lápossi, Ujfalusi és Szebeniné pedig pompás orosztáncot adtak elő.

* Tarnay Leona vendéglátéka. Ma este lép föl először a kassai színház primadonnája K. Tarnay Leona „Az eleven ördög”-ben. A vendégművész, aki a kassai közönség kedvence, Letorierre vicomte szerepét játsza. Ma este azonosítva viszontlátjuk a színpadon Kömley Gyulát is s így mindenképen élvezetes est ígérkezik. A többi főbb szerepeket: Somlár, Győri Matild, Cathri, Tomori, Deákné, Vágó, Kemény és Cathriné játsszák.

* Szalkay igazgató botránya. A fővárosban megjelenő „Uj Hírek” című estilap tegnapi számában oly súlyos vádakat emel Szalkay Lajos vidéki színház igazgató ellen, ki Nagybecskereken is működött, hogy ha ezek csak részben bizonyulnának is igazaknak, menten ki kellene közölni ezt az embert a magyar színészet kebeléből. Ez a direktor — min: az említett lap írja — a fiatal színésznők erkölce ellen kísérletezett. Szalkay az idei rövid nyári sason alatt nem kevesebb mint 28 színész és színésznőnek mondott fel, akiket bánásmódjával szerződészegésre kényszerített; névleg: Keleti Juliska, Kornai Margit, Széll Gizella, Jezerniczky Sári, Pataky Riza (most szegedi színésznő), Cserei Irma, Sárosi Paula, Váradi Jolán, Daczó Vilma, Szegedi Zelma, Sziklai Szeréna, Pálffy Nina, Déri Blanka, Szelestei Elza, Szigmund Ferri, Hegyi Kornélia, Szentiványi Sándor, Horti Ede, Somlár, Tihanyi Miklós, Kacziány Viola, Haller Irma volt szegedi énekesnő stb. Az „Uj Hírek” hasábos cikket közöl a részletekről, melyek már nem is valók nyomdafesték alá.

* Szeben Antal meghalt. A nagybecskereki közönség is bizonyára mély részvétellel hallja a hírt, hogy Szeben Antal, Deák szintársulatának volt jeles tagja, aki a nagybecskereki közönségnek kedvence volt, múlt szombaton Marosludason, ahova pihenni vonult, tüdőbajban meghalt. A jeles fiatal színészt, kire valóban szép jövő várt, hétfőn temették el.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Mangra-püspök sajtópöre. Mangra Vazul, az aradi zsinat által megválasztott, de még meg nem erősített püspök tudvalevőleg sajtópört indított a „Controla” című temesvári román lap, illetve annak munkatársa, Maglás Emánuel aradi hírlapíró ellen, mivel ez Mangra Vazul erkölcselenséggel, sikkasztással és az egyházi vagyonnak megrövidítésével vádolta. Azt írta Maglás, hogy Mangra az elhunyt Goldis püspök betegágyához tolakodott és halálra gyötörte azzal, hogy őt örülnek mondta; továbbá, hogy a memorandumpör alkalmából Mangrát nyílt utcán insultálták, stb. Vádlott a teljes bizonyításra ajánkozott és számos tanut nevezett meg, azok közt több asszonyt is. Minthogy a nagyváradi püspöki helynökről, tehát közítségviselőről van a cikkben szó, a törvényszék vádtaácsa elrendelte a bizonyítási eljárást és a vádlott, mint temesvárról írják, a törvényszék vádtaácsának tegnapi ülésén terjesztette elő bizonyítékait. Ugy a panaszos, mint a vádlott képviselőinek beszéde után, a vádtaács elnöke délutáni 3 órakor hirdette ki a határozatot, mely szerint a vádtaács abból a meggyőződésből indult ki, hogy az inkriminált cikk tartalma a vizsgálat adataival valóban bizonyult, s így a terhelt jóhiszeműleg járt el. Maglás Manót a btkv. 263. §-a alapján felmentette. E szerint Mangra Vazul választott püspök elvesztette a sajtópört. Mangra képviselője felfolyamodást jelentett be a kir. táblához. Az ítéletnek nagy jelentősége van Mangra megerősítése szempontjából.

TÁVIRATOK.

A király egészsége.

Budapest, november 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből táviratozzák: A király állapota napról-napra javul. Ma is hosszabb ideig sétált a schönbrunni parkban, ami igen jót tett neki.

A Nemzeti Múzeum jubileuma.

Budapest, november 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Magyar Nemzeti Múzeum jubileumi ünnepségeinek sorát tegnap este a Nemzeti Múzeum disztermében és előcsarnokában rendezett fogadó est nyitotta meg. Szalay Imre, a múzeum igazgatója mint magánember rendezte az estét, de a hely és a meghívott díszes társaság a jubileum hivatalos megnyitójává tette. A háziasszony tisztjét Szalay Lili kisasszony, Szalay Imre leánya és Trefort Ágoston unokája töltötte be s az estére hivatalosak voltak a kormány tagjai, a hivatalos világ képviselői, a Széchényi grófi nemzetség tagjai, a külföldi és belföldi küldöttségek, a múzeum mostani és volt tisztviselői, továbbá a házigazda magánismerősei. A múzeumot ez alkalomból fényesen kivilágították s az előcsarnokot pompásan földszítették s a fényes társaság késő éjjelig maradt együtt.

Ma reggel, a jubileum napján Széchényi Miklós gróf győri püspök az egyetemi templomban csöndes misét mondott dédatyja, a múzeum-alapító Széchényi Ferenc gróf emlékére. Délelőtt Szalay Imre miniszteri tanácsos, a Nemzeti Múzeum igazgatója megkoszoruzta József nádor szobrát.

A jubiláris diszgyűlés délelőtt tizenegy órakor kezdődött a Múzeum nagytermében, ahol a király képviseletében megjelent József Ágost főherceg, továbbá a kormány tagjai, számos külföldi és vidéki küldöttségek, valamint nagy előkelő közönség.

A diszgyűlést Wlassics Gyula kultuszminiszter nyitotta meg nagyhatású beszéddel, mely után Szalay József, a Múzeum igazgatója felolvasta kitérő korrajzát József nádorról és Széchényiről.

Ezzel a diszgyűlés véget ért s a közönség a múzeum kertjébe, Széchényi Ferenc szobrához vonult.

A szobor előtt a király képviselője számára diszátort állítottak föl s miután helyet foglalt itt József Ágost főherceg, Szalay Imre fölkerlte őt a szoborleleplezés elrendelésére.

József Ágost főherceg örömét fejezte ki a magyar tudományosság hatalmas fejlődésén s tiszteletét fejezvé ki az alapító

emléke iránt, elrendelte a szobor leleplezését.

Mikor a főherceg szavaira lehullott a lepel Széchényi ércszobráról, a közönség lelkes éljenzésben tört ki.

Ezután a főherceg a jelenvolt előkelőségekkel megtekintette a szobrot, mely fölött meglegedését és tetszését fejezte ki.

A szoborra számos koszorút helyeztek el, többek közt: a Nemzeti Múzeum, a Széchényi-család, a múzeumok országos tanácsa és a kolozsvári egyetem.

Holnap, a jubileum második napján nyílnak meg a múzeum új kiállításai.

Kirabolt hitközségi pénztár.

Budapest, november 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ujvidékről jelentik: Az itteni zsidó hitközség helyiségébe tegnapelőtt ismeretlen tettesek betörték s az egyik asztalfiókban levő Wertheimkulescsal kinyitották a pénzes szekrényt, amelyből nyolcvanezer korona értékpapirt és 302 korona készpénzt elraboltak. A hatóságok szélestörű nyomozást indítottak.

Az osztrák sajtótörvény.

Budapest, nov. 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik: Az újságírók anketijén tegnap a colportage ügyében hoztak határozatot. E szerint a hírlapok utcai eladását reggel 5 órától éjjelig engedik meg, a külön kiadásokat pedig bármikor árusíthatják. Kimondták azonosítva, hogy az utóbbi években divatba jött szenzációs kikiáltások, melyek gyakran maguk után vonják egyes személyek megrágalmazását vagy megsértését, betiltandók.

Budapesti gabonatózsdé.

Budapest, 1902. november 26.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilós	50 kilogr. ára		50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig	kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki	uj	7.75	7.85	80	8.20
Pestvidéki	uj	7.75	7.85	80	8.15
Bánsági	uj	7.55	7.75	80	0.00
Bácskai	uj	7.80	7.95	80	0.00

C e z s	uj	elsőrendű	kilós	
			70-75	6.65 6.80
Á r p a	uj	másodrendű	6.45	6.65
		takarmány	6.00-6.2	5.70 5.90
Z a b	uj	égetni való	6.2-6.1	5.50 5.60
		sőrfőzésre való	6.4-6.6	0.00 0.00
T e n g e r i	uj	bánsági	5.9-4.1	6.65 6.75
		másnemű	—	0.00 0.00

Határidő-üzlet.

Budapest november 26. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén az árak kisebb-nagyobb mértékben csökkenek. Déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza áprilisra	7.65-7.66
Rozs áprilisra	6.64-6.65
Tengeri (májusra)	5.75-5.76
Zab (áprilisra)	6.35-6.37

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Ervényes 1902. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 34 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunára: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 54 p.; délután 5 óra 10 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 33 p.

Nyilttér. *)

Foulard-selyem 60 kr.-tól

3 forint 65 krajcárig méterenként bluzok és ruháknak... valamint fekete, fehér és színes 60 krajcártól 14 ft 65 krajcárig méterenként.

Henneberg G. selyemgyára (külf. cs. kir. udv. szállító) Zürich. 203/II-8.8

*) Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, szerda, november hó 26-án:

K. TARNAY LEONA, a kassai színház primadonnájának és KÖMLEY GYULA felléptével:

AZ ELEVEN ÖRDÖG.

Operette 3 felvonásban. Zenéjét szerző: Konti J. Szövegét írta: Deréki A.

Személyek:

Table listing names and roles: Soubise herceg, A hercegné, Tibul de Huggeon báró, Hermine, nővére, Letorriere vicomte, Ponponius, nevelője, Grevin, szabó, Marianne, neje, Egy rendőrtiszt, Desperieres, tanácsos, Veronika, A bíró, Cipész, Pék, Fodrász, Koreszmáros, Somlár, Györi Matild, Chatri Ferenc, Tomori Melisza, K. Tarnay Leona, Vágó Géza, Kemény Lajos, Deákné Margit, Pécsi László, Kömley Gyula, Chatriné, Kiss, Garay Károly, Polóskey Géza, Szabó, Hortobágyi Gy.

Kezdeté 1/2 8 órakor.

Holnap, csütörtök, november hó 27-én:

K. TARNAY LEONA és KÖMLEY GYULA felléptével:

A SUHANCZ.

Operette.

Torontálvármegye zombolyai járás főszolgabírája.

14.541. sz. 1902. 943-3.1

Pályázati hirdetmény.

A szent-huberti körjegyzőségnél üresedésben levő évi 800 korona fizetéssel rendszerezített segédjegyzői és évi 730 korona fizetéssel járó körjegyzőségi írnoki állásokra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állások valamelyikére pályázni óhajtanak, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket, képesítésüket, eddigi alkalmazásukat igazoló okmányaikkal felszerelve hozzámmal együtt december hó 15-éig bezárólag nyújtsák be, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

A választási határidő a pályázat lejártja után fog kitűzteni.

Zombolyán, 1902. évi november hó 25-én.

Föris, főszolgabíró.

Kiadó lakás. Az Uri-utcában egy külön álló ház teljesen újonnan átalakítva, nagy lakással, konyha, folyosó stb. elkülönített kerttel kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 838-x.85

A nagybecskereki izr. hitközség előjáróságától.

410. sz. 1902. 942-1.1

Közgyűlés.

Az izraelita hitközség képviselőtestülete vasárnap, f. évi december hó 7-én délután 2 órakor a hitközség irodájában

közgyűlést

tart, melyre a t. c. tagok tisztelettel meghívhatnak.

Napirend:

1. Az 1903. évi hitközségi költségvetésnek tárgyalása.

2. Az adókiivető- és igazoló bizottságok választása.

3. Netaláni indítványok.

Nagybecskereken, az 1902. évi november hó 25-én tartott előlj. ülésből.

Az izr. hitközség előjárósága:

Löffler Jonas, titkár.

Dr. Mangold S., elnök.

Jegyzet. Az előjáróság által megállapított 1903. évi költségvetés a titkári hivatalban mindenki által szabadon megtekinthető.

38950. II. sz.

A magy. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége.

Pályázati hirdetmény.

Budapest-gödöllői oszt. mérnökségünk vonalához tartozó és a székesfőváros VII. kerületében fekvő épületekben eszközözendő kéményseprési munkák biztosítására ezennel nyilvános versenytárgyalást hirdetünk.

A teljesítendő munkák mennyiségére vonatkozó bővebbi adatok, valamint az ajánlati minta, a pályázati feltételek, nemkülönben a zárlevél tervezete az alólírott üzletvezetőség pályafentartási és építési osztályának hivatalos helyiségében (Külső-kerepesi ut, szemben a keleti pályaudvarral) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Jogérvényes és kellőképp felhelyezett ajánlatok legkésőbb f. évi december hó 7-ének déli 12 órájáig a budapest-jobbparti üzletvezetőség titkárságánál nyújthatók be következő felirattal:

„Ajánlat a budapest-gödöllői osztálymérnökség vonalához tartozó és a VII. kerületben fekvő épületek kéményseprési munkáira.”

Bánatpénz fejében legkésőbb f. évi november hó 29-ik napjának déli 12 órájáig 200, azaz kétszáz korona készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban gyűjtőpénztárunknál (Külső-kerepesi-ut 13-15.) teendők le.

Budapest, 1902. november hó 13-án.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

2070/I. 1902. szám.

945-3.1

Hirdetmény.

A földmivelésügyi m. kir. miniszter ur ö exellentiajának 1902. évi november hó 5-én kelt 94980. számú rendeletével az ó-szent-iváni állami iskola felépítését 25155 korona 35 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat kivitelének biztosítása céljából 1902. évi december hó 20-ik napjának délelőtti 11 órájára a nagybecskereki m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívhatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtt 11 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5 százalékának megfelelő bánatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Nagybecskereken, 1902. évi november hó 16-án.

M. kir. államépítészeti hivatal.

A hivatal főnöke:

Faur,

kir. főmérnök.

Torontálvármegye török-kánizsai járás főszolgabírája.

12.690/II. 1902. szám.

940-3.2

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye török-kánizsai járásába kebeleztetett majdani körjegyzői állás üresedésbe jövén, annak betöltése céljából pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzámmal együtt december hó 20-ig benyújtsák.

A körjegyzői állással 800 kor. fizetés, 110 kor. napidíj átalány, 60 kor. ujjoncozási átalány, 10 hold kincstári föld, lakás és kert haszonélvezete van egybekötve, megjegyezvén, hogy a kincstári földet terhelő adó és visszabályozási járulékot a jegyző köteles fizetni.

Micskey,

tb. főszolgabíró.

2726/II. számhoz 1902.

944-3.1

Hirdetmény.

Torontálvármegye közigazgatási bizottsága 1902. évi október hó 14-én kelt 1313. számú határozatával a valkány-zentai törvényhatósági közút 19-20. és 21-22. km. szakaszán és a nagybecskerek-zsablyai törvényhatósági közút 7-8. km. szakaszán szükséges 3 darab betonátereszt építését és az ó-bébai hid helyreállítását 2834 korona 59 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása céljából 1902. évi december hó 20-ik napjának délelőtti fel 12 órájára a nagybecskereki m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívhatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5 százaléknyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap délelőtt 11 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Nagybecskerek, 1902. évi november hó 16-án.

M. kir. államépítészeti hivatal.

A hivatal főnöke:

Faur,

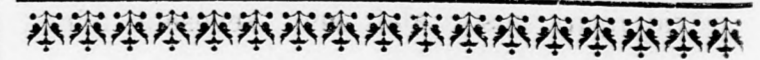
kir. főmérnök.

Nyomdasztanulónak

jó házból való fiu felvetetik.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 597-x.153

Elsőrendű fiatal hízalt

sértések

kaphatók

Bencze Antal és fiánál.

946-1.1

Table with multiple columns and rows, likely a table of contents or index for the publication, including page numbers and section titles.

Jelmű... Megj... Allók pedig alul... - 3. Az éjjeli... van kitűzve... közzétett csat... csatlakozó vona... nyomdypénztárak

Torontali h. é. vasutak és Temesvár—Módosi h. é. vasut menetrendje.

Érvényes 1902. évi október hó 1-től.

ember 26.

főszolgabírója.

940—3.2

mény.

kanizsai járá-
egyzői állás
ltése céljából
mindazokat,
ajtják, hogy
ényeiket hoz-
5 20-ig be-

kor. fizetés,
kor. ujonco-
föld, lakás
egybekötvé,
i földet ter-
járulékot a

Micskey,
főszolgabíró.

944—3.1

ny.

atási bizott-
n kelt 1313.
ány—zentai
és 21—22.
ek—szablyai
n. szakaszán
z építését és
834 korona
yezte.

foganatosi-
1902. évi

előtti fel 12
kir. állam-
tartandó
rdtetetik.

felhivhatnak,
grehajtásá-
engedélye-
a részletes
ny. bánat-
kat kitűzött
ezett hiva-
zzenek be-
ttek figye-

vonatkozó
feltételek a
hivatálnál
naponkint

évi novem-

vatal főnöke:

Faur,
főmérnök.

nak

titk.

597—x.157

szabvány

zalt

ek

ianál.

szabvány

szabvány

szabvány

szabvány

szabvány

szabvány

szabvány

szabvány

Oda.				Nagy-Becskerek—Zsombolya.				Vissza.			
V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	V.-v.
7015. *) 7001. 7013. 7011.				7002. 7012. 7014. *)				7108. 7112. 7103.			
I—III. osztály				I—III. osztály				I—III. osztály			
—	—	815	ind. Budapest-ny.-pályaudvar (123.) érk.	740	—	—	—	—	—	—	—
—	—	1146	ind. Szege (123.) érk.	350	—	—	—	—	—	—	—
—	—	460	ind. Nagy-Kikinda (122.) érk.	149	—	—	—	—	—	—	—
—	—	465	ind. Nagy-Becskerek (2.) érk.	934	—	—	—	—	—	—	—
1138	338	—	érk. N.-Becskerek-Bpart (2. 7.) ind.	929	—	—	—	—	—	—	—
1148	342	—	ind. N.-Becskerek-Bpart (2. 7.) érk.	919	715	628	—	—	—	—	—
1158	351	—	↓ *Nagy-Becskerek-Gytelep	910	705	618	—	—	—	—	—
430	—	—	érk. Sándorudvar (2.) ind.	901	655	608	—	—	—	—	—
1159	352	—	ind. Pancsova (2.) érk.	1213	920	—	—	—	—	—	—
1222	405	—	ind. Sándorudvar (2.) érk.	900	652	607	—	—	—	—	—
1230	413	—	↓ Lázárköld	848	639	554	—	—	—	—	—
1238	421	—	*Pusztá-Kenderes	839	628	536	—	—	—	—	—
1254	434	—	*Lajosmajor	831	620	528	—	—	—	—	—
108	447	—	↓ Szárcsa	819	607	515	—	—	—	—	—
—	508	—	érk. Szécsány (3. 4.) ind.	805	551	500	—	—	—	—	—
—	601	—	érk. Versecz (3.) ind.	505	290	—	—	—	—	—	—
—	647	—	Számos (4.)	—	—	—	—	—	—	—	—
—	1017	—	Antalfalva (5.) (Számoson át)	—	440	—	—	—	—	—	—
—	750	—	Alibunár (4.)	—	350	—	—	—	—	—	—
—	—	505	érk. Pancsova (2.) (Számoson, Antalfalván át) ind.	—	310	—	—	—	—	—	—
—	—	310	ind. Versecz (3.) érk.	—	200	—	—	—	—	—	—
—	—	680	ind. Alibunár (4.) érk.	—	932	—	—	—	—	—	—
—	455	758	ind. Szécsány (3. 4.) érk.	1017	—	—	—	—	—	—	—
—	514	822	érk. Módos (6.) ind.	757	540	454	—	—	—	—	—
—	724	—	érk. Temesvár-Józsefváros (6.) ind.	738	519	433	—	—	—	—	—
—	—	—	ind. Temesvár-Józsefváros (6.) érk.	527	285	—	—	—	—	—	—
—	—	—	ind. Módos (6.) érk.	—	905	—	—	—	—	—	—
—	—	—	↓ Fény	733	510	—	—	—	—	—	—
—	—	—	Párdány	722	458	—	—	—	—	—	—
—	—	—	Jánosföld	710	445	—	—	—	—	—	—
—	—	—	Ó-Telek	666	427	—	—	—	—	—	—
—	—	—	Oregfalva	644	415	—	—	—	—	—	—
—	—	—	Torontál-Ujvár	636	406	—	—	—	—	—	—
—	—	—	Csene	624	364	—	—	—	—	—	—
—	—	—	*Kurjácska.	611	340	—	—	—	—	—	—
—	—	—	Kécsa	566	323	—	—	—	—	—	—
—	—	—	↓ Klári	549	315	—	—	—	—	—	—
—	—	—	érk. Uj-Zsombolya (7.) ind.	540	306	—	—	—	—	—	—
—	—	—	ind. Uj-Zsombolya (7.) érk.	525	250	—	—	—	—	—	—
—	—	—	érk. Zsombolya (7.) érk.	524	248	—	—	—	—	—	—
—	—	—	érk. Szeged (123.) ind.	518	241	—	—	—	—	—	—
—	—	—	ind. Budapest-ny.-pályaudvar (123.) ind.	147	1146	—	—	—	—	—	—
—	—	—	érk. Temesvár-Józsefváros (123.) ind.	700	930	—	—	—	—	—	—

* Csak minden kedden, pénteken és vasárnapon közlekedik.

Oda.				Szécsány—Alibunár.				Vissza.			
Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.
7302. 7312.				7311.				7201. 7211.			
I—III. osztály				I—III. osztály				I—III. osztály			
—	—	333	ind. Nagy-Becskerek-Bpart (1.) érk.	715	—	—	—	—	—	—	—
—	—	518	ind. Zsombolya (1.) érk.	944	—	—	—	—	—	—	—
—	—	527	ind. Temesvár-Józsefváros (6.) érk.	903	—	—	—	—	—	—	—
—	—	505	ind. Versecz (3.) érk.	932	—	—	—	—	—	—	—
—	—	804	ind. Szécsány (1. 3.) érk.	530	—	—	—	—	—	—	—
—	—	818	↓ Csott (3.)	521	—	—	—	—	—	—	—
—	—	814	↓ Csott	520	—	—	—	—	—	—	—
—	—	822	*Bóka megállóhely	512	—	—	—	—	—	—	—
—	—	839	Jarkovác	466	—	—	—	—	—	—	—
—	—	854	érk. Számos (5.) ind.	440	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	ind. Pancsova (2.) (Antalfalván át) érk.	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	Antalfalva (5.)	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	ind. N.-Becskerek (2.) (Antalfalván át) érk.	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	érk. N.-Becskerek (2.) (Antalfalván át) ind.	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	Antalfalva (5.)	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	érk. Pancsova (2.) (Antalfalván át) ind.	—	350	—	—	—	—	—	—
—	—	—	ind. Számos (5.) ind.	—	200	—	—	—	—	—	—
—	—	—	↓ Dobricza	—	426	—	—	—	—	—	—
—	—	—	Ferdinándfalva	—	412	—	—	—	—	—	—
—	—	—	Ilánca	—	401	—	—	—	—	—	—
—	—	—	Kevi-Szöllős	—	348	—	—	—	—	—	—
—	—	—	Uj-Alibunár	—	338	—	—	—	—	—	—
—	—	—	↓ Alibunár	—	317	—	—	—	—	—	—
—	—	—	érk. Versecz (128.) ind.	—	310	—	—	—	—	—	—
—	—	—	érk. Temes-Kubin (128.) ind.	—	—	—	—	—	—	—	—

Kisgyőri vágányú vonal.

Oda.				Nagy-Becskerek-Bégapart—Zsombolya.				Vissza.			
Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.
7611. 7613.				7612. 7614.				7502. 7514.			
I—III. osztály				I—III. osztály				I—III. osztály			
—	—	358	ind. N.-Becskerek-Bpart (1. 2.) érk.	838	655	—	—	—	—	—	—
—	—	404	Német-utca	818	650	—	—	—	—	—	—
—	—	410	Ferencz-József-tér	812	644	—	—	—	—	—	—
—	—	415	Korona-szálloda	807	639	—	—	—	—	—	—
—	—	421	Temesvári-utca	801	633	—	—	—	—	—	—
—	—	427	Nagy-Becskerek-Vámház.	756	627	—	—	—	—	—	—
—	—	444	*Klekk megállóhely	737	608	—	—	—	—	—	—
—	—	449	Klekk	733	604	—	—	—	—	—	—
—	—	514	Katalinfalva	715	546	—	—	—	—	—	—
—	—	519	*Katalinfalva megállóhely	702	538	—	—	—	—	—	—
—	—	529	Béga-Szent-György.	653	524	—	—	—	—	—	—
—	—	546	Ittvárnok-Rogendorf	636	508	—	—	—	—	—	—
—	—	611	Császtelek	620	449	—	—	—	—	—	—
—	—	622	*Pálmajor	559	428	—	—	—	—	—	—
—	—	681	*Jánosmajor	550	419	—	—	—	—	—	—
—	—	655	Magyar-Czernya.	534	408	—	—	—	—	—	—
—	—	701	*Karolinamajor	521	360	—	—	—	—	—	—
—	—	708	*Leonamajor	514	348	—	—	—	—	—	—
—	—	726	Német-Czernya	457	328	—	—	—	—	—	—
—	—	733	*Juliamajor	449	318	—	—	—	—	—	—
—	—	750	érk. Uj-Zsombolya (1.) ind.	432	301	—	—	—	—	—	—
—	—	755	ind. Uj-Zsombolya (1.) érk.	431	298	—	—	—	—	—	—
—	—	808	érk. Zsombolya (1.) ind.	423	250	—	—	—	—	—	—
—	—	903	érk. Szeged (123.) ind.	147	1146	—	—	—	—	—	—
—	—	125/710	ind. Budapest ny. pályaudvar (123.) ind.	700/1008	915	—					

8389. polg. sz. 1902.

937-3.2

HIRDETMÉNY.

A temesbégavölgyi vízszabályozási társulatnak Bótos község érdekeltejei elleni kisajátítási ügyében a kártalanítás feletti tárgyalásra határnapul 1902. évi november hó 29. napjának délutáni 4 órája Bótos községben a község házára tüzetett ki. A bírói kiküldöttség Scholmásky Adolf törvényszéki bíró és Sikorszky Sándor törvényszéki aljegyző, az ismeretlen tartózkodású telekkönyvi érdekeltek ügygondnoka Feymann Gyula pancsovai ügyvéd.

Ertesítetnek az érdekeltek, hogy elmaradásuk a kártalanítást akadályozni nem fogja és hogy a tárgyalásról való elmaradás igazolásának helye nincsen.

Páncsován, 1902. évi november hó 14-ik napján.

(P. H.)

Sikorszky s. k.,
királyi törvényszéki jegyző.

Megérkeztek

a legfrissebb és legjobb minőségű különlegességi cukorkák, ugymint: Töltött esokládé, Fondand, savanykás cukorkák, selyem cukorkák, valamint a legfinomabb „Caramell“ salon bonbonok.

Továbbá: Nagy választék chokoládéban, ugymint: Suehard, Fiumei, Heller, Fürth, Choc. française és különféle különlegeségek chokoládé süteményekben.

==== Deli gyümölcsök nagy raktára. ====

Zimmerer Antal,

fűszer-, anyag- és esemege-kereskedő
Nagybeeskerek, Hunyadi-(fő)-utca.

17-26.13

Szenzáció.

Mödlingi cipő-árak

Nagybeeskerek,

Hunyadi-utca

27. szám

a mai naptól fogva mélyen leszállított áron árusítanak. Mindenki meggyőződést szerezhet arról, hogy a legjobb, legtartósabb és legesinosabb cipők oly feltűnő olcsó árak mellett, mint például:

Férfi ougos cipő 5 - korona és feljebb
Férfi hegymászó (Bergst.) cipő 6 - korona és feljebb
Női ougos cipő 4-60 korona és feljebb
Női fűzős vagy gombos cipő 5 - korona és feljebb
Gyermek fűzős v. gombos cipő 1-60 korona és feljebb
Fia osizma . . . 3 - korona és feljebb kaphatók.

Tisztelettel

Herzfeld Vilmos,
üzletvezető.

(866-x.9)

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy butorraktáramat, kárpitos műhelyemet és a tem-tkezési-vállalatot a Dujakovics-féle házba (a Korona-szállodával szemben) áthelyeztem.

Együttal felhívom becses figyelmét hírneves festőművészek által készített és nálam raktáron lévő s karácsonyi ajándéknak igen célszerű

olajfestményü tájképekre.

Fényképek után életnagyságu festmények is elvállaltatnak.

Tisztelettel

Keks Henrik.

912-403

butorkereskedő, Nagybeeskereken.

FELTŰNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egy szer veszi és többé mászt nem szíhat.

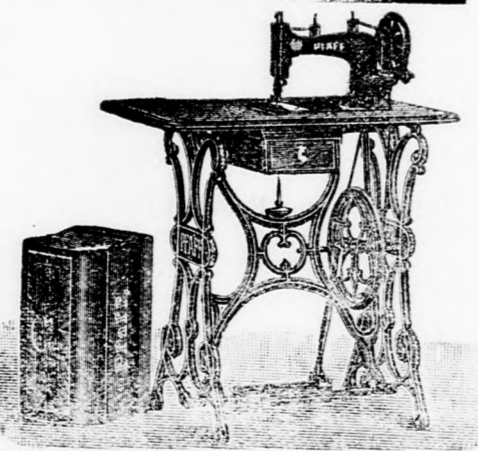
legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY

760-x.21

Ezidő szerint a legjobb gyártmánynak elismert

„PFAFF“-varrógépek,

melyek himzésre is igen alkalmasak, valamint mindennemű

==== butorok ====

stb. a legjobb kivitelben állandóan raktáron tartatnak

Bencze Antal és fia

butorgyárosoknál

Nagybeeskerek, Hunyadi-(fő)-utca.

(88-4016)

Zsolnai

lodenkabátok fekete bélással és prémgallérral 14 frt.

Férfi télikabátok a legolcsóbbtól a legfinomabbig 10 forinttól feljebb.

Nadrágok kamgarnból, és chevrotból, nehéz, 3-4-5 forint.

Csakis

Felsenstein Ferencnél,
Nagybeeskerek.

901-x.62

HIRDETÉSEK

gyárosoknak, kereskedőknek és iparosoknak, saját érdekük, hogy gyártmányaikat, áru- és iparcikkeiket mennél többet hirdessék.

A hirdetések 1900. évi július hó 1-je óta bélyegmentesek és annyira olcsók, hogy aki nem hirdet, az maga ellen vét!

Hirdetések felvételnek a „TORONTÁL“ kiadóhivatalában.

Nyomatott Pleitz Ferj Pál kiadónál, Nagybeeskereken.